

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken postai székkel:	
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt	Fél évre . . . 6	Fél évre . . . 7
Negyed évre . . . 3	Negyed évre . . . 3.50	Egy óra . . . 1	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr | Bővezdij külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nyitótér sor . . . 15

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az államháztartás eredményei

Arad, augusztus 13.

Röpke szó s találó elmés ötletként van keletkezése óta forgalomban a hirdethet zsoldos generális azon mondása, hogy a háborúhoz három dolog szükséges: pénz, pénz és megint pénz. Azóta tisztába jöhetett vele mindenki, hogy nem csak a háborúhoz, hanem minden egyébhez a világon pénz kell, legfőképpen és legtöbb pedig a b e k e műveihez, a rendezett államháztartás vezetéséhez.

Midőn 25 év előtt a százados függősége és gyarmatszerű kormányzata után magyar hazánk önálló ország gyanánt szerveztetett és a független államok minden föltételei és kellekeivel láttatott el, az új rend ellenségei, kifogyva egyéb argumentumaikból, azon egyetlen nyomás és alapos okoknál fogva jövedöltek a dualizmusnak kora véget, hogy Magyarország nem elég gazdag egy önállólag berendezett s nagy hatalmi hivatását fenntartó állam háztartási költségeit fedezni.

Hogy e baljóslatu kifogás mennyire igazolt volt, azt a következmények, fájdalom, nagyon is hamar és alaposan igazolták. Az új háztartás szervezésével járó elkerülhetetlen beruházások teméntelen pénzt igényeltek, melyeket kölcsön kellett venni, s mivel hogy hitelünk épp oly kevés volt, mint pénzünk, rövid lejáratu függő uzsora-kölcsönök alapján kellett a nélkülözhetetlen fedezetek előteremtéséről gondoskodni. Az államháztartás hiányai mindig újabb kölcsönök által fedeztettek, s ezek kamatai viszont mindig újabb összegekkel öregbitették az amugy is óriási deficitet; a közpénztárak egyre üresebbé váltak, s az államtönk már-már kikerülhetetlennek látszott.

Pedig, hogy ennek bekövetkezése mit jelentett volna Magyarországra nézve, azt alig szükség bővebben magyarázni. A magyar nemzet kétségbevonat államalkotó képessége, a nemzetiségeknek irányadó körökben is pártolt federalisztikus törekvései, végül az új állam becsületbeli kötelezettségei a régi Ausztria adósságainak fedezése és a közös hadsereg fejlesztése- és fenntartását illetőleg . . . mindeme körülmények végzetessé tették volna a fizetéseképtelenségből eredő válságot magára az oly nehezen kivívott állami önállóságra nézve is és az anyagi tönk mellett az erkölcsi és politikai bankrott egy második Világost idézett volna fel a magyar nemzetre nézve.

Felismerték, átértékelték a helyzet veszélyes voltát a nemzet élén álló vezérférfiak, félretették a pártharczokból eredő meghasonlást és gyűlölködést, mellőzték a közterhek csökkentésén ek hangoztatása által való hajhászását az olcsó népszerűségnek, de közös erővel hozzáfogtak a honmentés nehéz és mármár elkésett munkájához, és ma — hála a gondviselésnek és a kormány és törvényhozás hazafisága és bölcseségének — nem csak túl vagyunk a veszélyen, de államháztartásunk rendkívül kedvezőnek is mondható.

E sikerek óriási áldozatok árán, az adózó nép erejének végső megfeszítésével voltak csak elérhetőek, s hogy mindezek dacára a közadók nyomasztó volta miatt a nép körében általános agitáció nem támadt, hogy ez kormányzati és parlamentáris válságokra — miként más országokban hasonló körülmények között elmaradhatatlan — nem vezetett, ez éppen a magyar nemzet kiváló politikai érett-

sége — államalkotó képességében leli magyarázatát.

Miként, és mily eszközökkel történt e kedvező fordulat negyedszázados alkotmányos életünkben, azt más alkalommal többször és részletesen ismertettük e lapok hasábjain olvasóinkkal. Ez uttal csak azért tartottuk e körülményekre szükségesnek rámutatni, hogy annál inkább kiemelhessük nagy jelentőségét azon örövendetes eredményeknek, melyek államháztartásunk ez idei második negyedbeli állampénztári kimutatásaiból tűnnek elő.

Az 1892-ik év költségvetése tudvalevőleg csak pár ezer forint többlettel lett előirányozva, mely csekély összeg nem egy gunyos megjegyzésre szolgáltatott alkalmat az ellenzéknek, s politikai csellogásnak minősítették azt inkább, mint reális alappal bíró tételekből eredő rezultátumnak. A gyakorlati eredmény most fényes elégtételt ad az ország kincstárosa lelkiismeretes sáfárkodásának. A folyó év második negyedének pénztári eredményei már magukban öt milliónál nagyobb összegű tiszta bevételt tüntetnek fel, mint a szintén igen kedvezőnek mondható múltévi megfelelő időszak eredményei.

Igaz ugyan, hogy e többlet összegében nem egy oly tétel is foglaltatik, mely átmeneti természetű, de ez a kiadásokra nézve is áll legalább is ugyanazon mértékben. Mindazonáltal az egyes bevételi tételek többleteit közelebbről vizsgálva, minden kétséget kizárólag nyerhetjük azon örövendetes meggyőződést, hogy ama többleti tételek a bevételeknek éppen azon ágazataiból erednek,

TÁRCZA

— Augusztus 14. —

Egy pille.

A legnagyobb fiu hajlós fűzfavesszőt vág s kerekre hajtvá összeköti háncsossal két végét a többiek fűvet, kalászt keresnek, a lányka pedig a vadgesztenyék földig hajló ágairól tépi a dus rózsaszín virágokat.

Aztán összeülnek koszorút kötni, a két legnagyobb az köt, a másik kettő nyújtogatja a virágokat, leveleket, kalászt és láncozt. Egy-egy gesztenyevirágfürthöz hozzávesznek cserfalevelet, kiálló bolyhos fejű füveket és halomra rakják az apró csokrokat. Ezeket most rákötik a vesszőre, úgy lesz belőle koszoru.

— Minek a halottaknak koszoru? — kérdé egyik fiu, ugy hat éves lehet. Ugy látszik nincs aki a kérdésére felelne. — Végre a leány megszólal:

— Azért!

A két legkisebbik unta már a nyújtogatást, eljádszadozik a füvekkel. Egymásnak a nyakát csiklandozták, eleinte vihogtak, később sikoltogtak és a pázsiton hemperegtek.

— Szegyeljétek magatokat! — Ezt a legnagyobb fiu mondja, korához nem illő komolysággal, szigorú arccal.

A két kicsi föleszmélt a hangra s félénken elhaltak.

— Nem illik ma nevetni? — kérdezte valamelyik közülük. S szeméit tágra nyitva néz maga elé, mintha gyermek képzeletében mind az a beszéd megelevenednék, képet öltene, amit e napról a nagyobbaktól már hallott. Majd föltekint az égre, ott van-e ugyan a „mama” a bárány felhők közt, ő nem látja, de az lát mindent és hall mindent, ugy mondják neki mindig. Látja ha rosszak és sir, látja, ha jók és mosolyog, minden szót hall. Mert nem jön le? nem eresztik az angyalok, hogy tudott a föld alul oda fölmenni, milyen jó neki, hogy szárnya van.

— Gyere! — Suttogja oda a másiknak.

— Minek?

— Szárnyat csinálunk. — És elcseni az ollót.

A nagy fiu meg a lány magukra maradnak az árnyas gesztenyefa alatt. A fiu háncsot kötöz a lánynak, amivel az a csokrokat hármával, szépen eligazítva a vesszőhöz illeszti koszoruba. Olyan hallgatagon ülnek, hogy egy nagy fejű, kövér tavaszi veréb oda szem-

telenkedik egész közelükbe, ott ugrál előttük, csiripelve egyet egyet.

— Tegnap este sirt tata, — mondja a lány halkán.

— Láttad?

— Nem. Sötét volt, a ház előtt ültünk, beszélt mamáról, mondta, hogy kössünk ma koszorút, ilyen vadvirágokból, mama nagyon szerette ezeket. Aztán hirtelen megcsókolta a homlokomat, mikor később föltre simítottam a hajamat, éreztem, hogy könnyes.

A veréb ott tánczolt már a lány lába körül. — A fiu, aki már régen nézegette föl-sóhajtott:

— Csak itt volna a gummipuskám . . .

— Hess! Volna szived lelőni?

— Verebet lehet.

— Kegyetlen.

A ház fölül lárma támadt. A két apró vesszett össze. Az egyik sirva jött panaszra, az övé volt a papiros, neki adta Pogácsás bácsi (az irnok) nem a Janinak, a Jani nem akarta ide adni az ollót, a papirost is ő akarta, mindent ő akart, most hátba ütötte, elszakította készakarva a papirosát, hogy csináljon ő szárnyat.

— Nem jöttök ki a temetőbe, még ma is veszekedtek. És elhallgat a kicsi, oda ku-

melyek a közjólét, a közvagyonosodás emelkedésére vallanak. Ilyenek a fogyasztási adók, a bélyegjövédék, a bányászat, vasművek, sótermelés, államvasutak stb.

E kedvező folyamat körülbelül biztos kilátással kecsegtet arra nézve, hogy az ideai államháztartás végeredménye legalább is oly örvendetesen fogja meghaladni az előirányzatot, mint a tavalyi, és hogy az állampénztárakban felhalmozódó közkincs hathatósan hozzá fog járulni az új pénzreform keresztülvitelének könnyítésére és az új viszonyokkal járható pénzforgalmi zavarok elhárítására.

Megnyugvásul szolgál ez az adózó polgárságnak a vagyoni biztonsága iránti gondosságában. Szívesen fog minden adófizető az ő filléréivel a közöltségek fedezetéhez hozzájárulni, tudva, látva azt, hogy amaz áldozatok tetemes része a bölcs és takarékos sáfárkodás folytán közkincsül a haza javára ismét megtérül.

Belföld.

Az osztrák-magyar bank aranyvásárlásai.

Az osztrák-magyar bank a közzétett tarifák alapján tegnap megkezdte az aranyvásárlást. Egyelőre a vásárlás nem volt nagymérvű, a minék oka főleg abban rejlik, hogy a napi árfolyamok körülbelül megfelelnek a megállapított tarifáknak, mely utóbbiak e szerint csupán akkor teszik lehetővé a nyereség realizálását, ha a banknak oly aranypénzek adatnak el, melyek tulsúlyllyal bírnak.

Az „Alföld“ hivatalos vandálistusához.

Arad, augusztus 13.

A nagyközönség megszokhatta, hogy a helybeli ellenzéki lapok tudósítói minden alkalmat s ürügyet felhasználnak, hogy polgármesterünk ellen való ellenszenvüket nyilvánítsák s midőn ezt teszik, nem keresik, hogy támadásaikra helyes alappal bírnak-e, hanem tág lelkiismerettel nem csak elfogadnak anyagul mindenféle mende-mondát, helytelen egyoldalú értesítést, hanem tartózkodás nélkül élnek a nagyítás művészetével is.

Ezt közvetlenebbül igazolja a Maczych eset.

A mi ellenzéki kollégáink, ott az „Alföld“-nél, nem járva utána a dolognak, Ma-

czych elfogult információjával nekiesnek a polgármesternek s minden alap nélkül, pusztá szóra tényként állítják, hogy Maczych a polgármester áldozata, kit üldözött, mert a képviselőválasztáskor az ellenzék jelöltjére szavazott, — hogy a polgármester a hozzá benyújtott feljelentést bosszúból terjesztette fel a belügyminiszterhez, holott azzal a törvényhatósági fórumoknak kellett volna foglalkozniok; hogy Maczychot felhívta, — hogy a miniszteri intézkedés leérkeztekor azonnal hagyja el hivatalát stb.

Pedig ha az „Alföld“ tudósítója tájékozta magát a tényállásról, értesülhetett volna, hogy Maczychot Vincsek Adolf feljelentette, a polgármester arról mit sem tehet, — megtudhatta volna, hogy feljelentés közvetlenül a belügyminiszteriumhoz nyújtatott be, melyet tehát a polgármester fel nem terjesztett, — értesülhetett volna, hogy a feljelentést a belügyminiszterium a polgármesterrel nem is tárgyalta s ez ügyben ki sem hallgatta; végül megtudhatta volna, hogy Maczychot a polgármester a hivataloskodástól el nem tiltotta, minthogy a polgármester igen jól tudja, hogy a kormánynak a törvényhatóság önkormányzati jogkörében hozott határozatát megsemmisítő intézménye a törvényhatóság tudomása nélkül végre nem hajtható.

Igy áll a dolog, melyért az Alföld tudósítója jónak látta a polgármester „vandalizmus“ ellen megfujni a harci riadót, melynek visszhangjával kérjük, honnan veszi magának tisztelt kollégánk a bátorságot, hogy a hírlapolvasó nagy közönséget ily valótlan ségokkal tévútra vezesse.

Kiváncsiak vagyunk mentességére; mert ezt megkívánja a hírlapírói tisztesség.

Különben ellenzéki kollégáinknak a polgármester személyére nézve általában több higgadtságot s kevesebb szenvedélyességet ajánlunk.

Maczychnak pedig megjegyezzük: hogy sokkal helyesebben tette volna, ha az ellenzéki hírlaptudósítókhoz való felebbezés s azok felültetése helyett, ahhoz értő emberek tanácsát kérte volna ki arra nézve: miként érhesse el, hogy magát a magyar állam polgárának joggal nevezhesse.

Városaink vízvezetékei.

— Irta: Barcza Károly. —

Hazai városainkban a közegészség javítására szükséges intézkedések körül most mutatkozik az első ébredés és ezen törekvés annál melegebben üdvözölhető, mert népmozgalmi statisztikánk azt bizonyítja, hogy nem tekintve a kisdedek halálozását, a városokban a legnagyobb a halálozási szám. Természetes következménye ez a sűrűbb lakosság mellett könnyebben történő fertőzésnek, mely a városok levegőjét, vizét és talaját megrottnja.

Nem szükséges közelebbi fejtegetésbe bocsátkozni, hogy a közegészség szempontjából a városi ivóvíz, levegő vagy beszennyezett talaj közül melyik a legfőbb tényező, mert technikai szempontból minden esetben az ivóvíz javítása, azaz a városoknak vízvezetékekkel való ellátása az első lépés, e nélkül a lakások belső tisztántartása és a városok kellő csatornázása nem érhető el.

De a városi lakosságnak tényleg az ivóvíz javításához van a legtöbb érveke: a mint bebizonyítva látja, hogy a kutak egészségtelen vizet szolgáltatnak és a vízvezetési költségek nem lesznek elviselhetetlenek, szívesen hozzájárul a művek létesítéséhez. Legtöbbnyire a kutvizek elemzésének, — meg a regále-megváltásnak, — lehet köszönni, hogy hamarosan számos hazai városban indult meg mozgalom, vízvezetékét létesíteni. S ha még tényleg kevés kiépített vízvezetékéről beszélhetünk, annak egyedüli oka, hogy ily művek előtanulmánya és tervezése rendszeren hosszabb időt kíván.

Legfőbb kérdés minden városi vízvezetéknek a kellő, jó és elegendő mennyiségű víz beszerzése. Hazánk geológiai fekvése mellett a vízkérdés közel sem oly egyöntetű, mint például Poroszországban, hol általános a szűrt folyóvízzel való ellátás. — Nálunk majdnem minden városban az eltérő geológiai és vízrajzi viszonyok szerint, különböző vízbeszerzést kell czélbavenni, a forrásvizektől a mély ártézi kutakig, a hegyi pataktól a szűrt folyóvízig és így különösen a technikai tekintetben igen érdekes művek fognak létesülni.

Az eddigi tapasztalatok szerint, a fővárosi vízművet nem tekintve, ritka eset, hogy a városoknak többféle vízbeszerzés közül kelljen választaniok, többnyire olyan a helyzet, hogy józanul csak egy biztos vízbeszerző hely mellett lehet állást foglalni. És ez a városokra nézve annál jobb, mert a több vízbeszerző

porodik nénye mellé és nézi, az hogy dolgozik.

— Kész'lesz mindjárt? És ismét lát felhők között magasan valakit, aki most szomorkodik, mert ők veszekedtek és a kinek számára ezt a koszorút kell ma kötni.

— Menjete, majd Kati felöltöztet. Tata is mindjárt itt lesz.

Es harsog a ház, a két kicsi minden szobát befutkos, minden ajtót becsap.

— Kati, Kati!

Es mikor fel vannak öltöztetve szépen, fekete ruhákba, megfésülve, megmosdatva rendszeren, olyan idegenszerűen állnak ott, nézik egymást . . .

A mindenek is előkerül, kipirulva, kötény nélkül és karjára veszi a szép nagy koszorút. A két nagy olyan komoly, ünnepélyes, minden fekete rajtuk, az apjuk is szomorú, magos, fényes kalapja van. Elindulnak, a Néro kutya utánok szalad, de most nem szabad vele játszani, vissza kergetik. Temetőbe mennek . . .

— Temetőbe . . . s ahogy egymást kézen vezetve mennek legelől, lelkükbe jól eső érzés fészkelte magát . . . az újság ingere, szép lehet az a temető, hogy ilyen szépen felöltözködtek mind, még a mindenek is.

— Hány zsebed van?

— Itt is van egy.

— Szép ruha, nagyon.

— Nem szabad vele a földre hemperegni.

— Még a fübe se. Finom.

— Nézd egy kutya . . .

— A Néro szebb.

— Harap?

— Bizony, milyen nagy szája van, haragosan néz.

— Ez micsoda, ahol megyünk?

— Útca.

Elérnek a temetőbe. A két nagyobb az atyjuk két karjába kapaszkodva lassan épeget a porondos uton, csöndesen a kicsi elől nem győző bámolni a szép köveken, keresztteken és síremlékeken. Olyan szép itt minden, ragyogó, virágos . . . Hát ez a temető? . . . Hát itt semmi sem szomorú, éppen olyan zöld a lomb, mint otthon, a virágok is olyan tarkák, illatosak, madarak is vannak, verebek, rigók és fecskék . . . és fönt ég van, világos, derült kék ég . . .

Most bekanyarodnak egy keskeny ösvényen. A magasba szökő, csillogó kövek közt egész elvesznek. Olyan hűvös van, néha egy fűznek lehajló ága állja útjokat, félve hajtják félre és megrezzennek, ha kezük odaér a hideg márványhoz.

Letérnek az utról is, most már semmi ut sincs. Az apjuk megy elől és vezeti őket, nem szabad rálépni ezekre a dombokra, mind egyik alatt valaki alszik és fáj neki, ha itt rátaposnak. A Jani mindazonáltal megpróbálta, csak a szélire lép, de hamar elkapja a lábát, ni, ott egy lyuk, milyen sötét van belül . . . az a sir . . . nem jó ott lenni . . .

Elérkeztek az anyjuk sírjához, azért van

ily messzi, mert azóta sokat temetek ide, sok ember hal meg mindig. A a kő még egészen fényes, mintha új volna, az az aranyos betű a mama neve, fel van írva az is, hogy mikor született és mikor halt meg. A sir egészen zöld, örökzöld, az télen is ilyen marad s ottalatta alszik a mama, mindnyájunknak a mamája, az övé is, a Janié is, a Margité és a Lacie is.

— Hát nincs az égben?

— De igen, fiam, a lelke fönt van az égben és vigyáz reátok, de a teste az itt pihen.

A koszorút, amit hoztak, ráfektetik hosszában a sírra. Le kell venni mindenkinek a kalapját, a kezöket szépen összeteszik, letérdelnek és utána mondják az apjuknak az imádságot, az anyjukért imádkoznak . . .

Es fölszendül tiszta, ártatlan gyermekhangon az ima, itt a szabad ég alatt, egy sir mellől, hogy egyenest a Mindenható elé szálljon. Az imádkozókon kívül közelben és távolban senki, a szél is elült, a fák mozdultalanok. Egy lepke száll csak hantrol-hantra, meglopva a halottak poraiból fakadt virágok édes mézét. Most leszállt az imént hozott koszorura és megpihen egy gesztenyefa-virág kelyhén, szárnyait kejeesen rezegteti . . . A két kicsinek a szeme felcsillan, az egyik imádságot, mindent feledve elkiáltja magát:

— Egy pille . . . egy pille . . .

Securo.

hely mellett pártokra szakadna lakosság és a mű kivitele hosszabb halasztást szenvedne.

A már elkészített vízvezetési tervekben leginkább a talajvízzel való ellátás jut érvényre, mert kevés oly városunk van, ahol elég bő forrás vagy tiszta hegyi patak állna rendelkezésre. S míg régebben a mélyen fekvő talajvizek összegyűjtése alig volt lehetséges, addig ma már az ily esetek vascsőkutakkal aránylag elég olcsón megoldhatók. Sőt a vascsőkutaknak az ártézi vizek felhasználásában nevezetes szerep fog jutni az alföldi városok vízvezetékében.

Az ártézi és talajvizek bakteriológiai tekintetben rendszeresen megfelelnek a jó ivóvízhez kötött feltételeknek, de igen gyakran tartalmaznak kemiai anyagokat; így gyakori kísérője a talajvizeknek a vas, és bár ez az egészségre éppen nem káros, kedvezőtlen eredménnyel jár a felhasználásuk. Ugyanis a vasas vizekben fejlődni szeret az algák egy faja, az u. n. Crenotrix polyspora és oly mértékben képes a csőhálózatokat beszennyezni, hogy a szolgáltatott víz egészen zavaros lesz és undorítóvá válik.

De a kemia megmutatta az eljárást, mellyel ily vizek teljesen használhatóvá tehető, ha belőlük a vastartalmat vasszilánkok hozzákeverésével, szellőtetéssel és szűréssel kivonják, mint ez pl. az Anderson-féle szerkezetekkel történik. Szokott még a talajvizekben egy kis kénhidrogén is lenni, de az kellő szellőtetéssel kivonható a vízből.

Nem lesz talán érdektelen a hazai városaink vízvezetékain tervbe vett vízbeszerző módokat felsorolni; természetesen csak azokról lehet szó, a hol a vízvezeték előtanulmányát már megtették, avagy megindították.

Talajvizet szállít a már több éven át használatban lévő győri vízvezeték, sőt vízének szaporítására már egy 170 méter mély ártézi kutat is furta. Kiepités alatt áll a soproni vízmű és előkészítés alatt van talajvízzel való ellátással a nagyvárad, kolozsvári, aradi, sátoralja-ujhelyi és segesvári vízvezeték.

Az eddig tervbe vett vízvezetési művekre nézve csak két város van oly szerencsés helyzetben, hogy közvetlen közelében bő forrással rendelkezzen, ilyen Pécs és Fiume. Mindkét város forrása mészhegységből tör elő és rendes körülmények között tiszta vizet szolgáltat, de erősebb csapadék után kissé megzavarodik a víz és akkor a baktérium-tartalmuk rendszeren megszaporodik.

Hátra van még, hogy oly városokról emlékezzünk meg, melyek hegyi patakból fogják vizüket nyerni, ilyen Brassó, Nagy-Szeben, Nagy-Bánya és Eperjes.

Második fontos tényező a városi vízvezetékében a fejenkénti vízfogyasztás megállapítása. A vízfogyasztás nagysága egyenesen a lakosság intelligenciájától függ és csak kisebb mértékben befolyásolhatja azt a város klímája.

A németországi vízfogyasztási statisztika legutóbb is 100 litert mutatott ki fejenként és naponként, de hazai városaink jellege nagyban különbözvén a német városokétól, valószínűleg nálunk más lesz a vízfogyasztás. Városaink nagy részében csak épp a közép rész városias, a külső részek pedig egészen falusiasak. Pedig előreláthatólag mindkét részben a vízfogyasztás igen nagy eltérést fog felmutatni, mert oly házakban, hol már modern berendezések találhatók (klozet, fürdő, gőzfűtés), a fogyasztás 2-300 literre is felugr, míg a falusias jellegű városrészekben elhelyezendő közkutakról a fejenkénti fogyasztás alig fog 35-50 litert kitenni.

Legfőképp tehát attól fog egy-egy város vízfogyasztása függeni, hogy mily arányban van a vagyonos lakosság a szegényebbehez. Mégis arra való tekintettel, hogy a legtöbb városban igen sok a szegény lakosság, a 100 litert mi is elfogadhatjuk, legfőképp a nyári meleg időszakra való tekintettel lesz szüksége 50 százalékkal emelni a vízszolgáltató képességet, mert ilyenkor nem csak a háztartások fogyasztanak jóval többet a rendesnél, hanem az utcák és kertek öntözésére is sok vizet használnak el.

Majd ha a jelenleg tervbe vett vízvezeték 8-10 éven át használatban lesznek, szükséges lesz nálunk is a vízfogyasztást megállapítani.

A vízbeszerző helyek ismertetésében közzölt felsorolásból látható, hogy hazai városaink

vízvezetékekkel való ellátása terén határozottan élénk mozgalom indult meg, és ha hozzá számítjuk a már kiépült városi vízműveket, rövid idő alatt 17 városnak lesz vízműve, mely városokban együttvéve egy millió embernél több lakik.

Annál melegebben üdvözölhető e mozgalom, mert a vízvezetékekkel ellátott városok egységes csatornázása elodáztatlan további lépés lesz. A megszorított házi vizek célirányos elvezetése meg fogja adni az előfeltételeket arra, hogy a közegészség emelésére szolgáló csatornázások keresztülvihetők legyenek.

De már e téren is mutatkozik az érdeklődés, mert az utóbbi években 7 hazai város indította meg tárgyalásait az általános csatornázás kivitele tárgyában. Ennek közelebbi ismertetését más cikkely keretében óhajtom megtenni

A kolera.

— augusztus 13.

Bécsből jelentik: A belügyminiszterium a galicziai helytartóság számára két kerületi orvost rendelt ki, kiknek kötelességük az országot az oroszországi határon levő forgalmi gócpontok egészségügyi szolgálatainak ellenőrzése céljából folyton beutazni. Ugyanígy intézkedtek Bukovinát és Sziléziát illetően is.

Kopenhágában a ragályos betegségek behurcolásának megakadályozására a keleti tenger kikötőiből jövő provenienciákkal ellen intézkedéseket tettek és megtiltották rongyok, használt ruhák, papiros-hulladékok és gyapju-hulladék behozatalát.

Az orosz nyugoti és északi kormányzóságokban, mint onnét érkező hírek jelentik, a kolera nagyobb pusztítást visz végbe, mint másutt. E kormányzóságokban egy helység sincs, melyben a kolera áldozatot ne követelt volna. Ennek oka leginkább a lakosság maga, mert a parasztok isten büntetésének tekintik a járványt s azt hiszik, hogy körmenetekkel, szentképek körülhordozásával elűzhetik, pedig éppen ezzel új tápot adnak a bajnak. A miniszteriumhoz érkező jelentések szintén a járvány terjedéséről adnak számot. A belügyminiszterium intézkedett, hogy azon negyed- és ötödéves orvosnövendékekre nézve, akik a kolerás vidékeken közreműködnek a gyógyításban és az intézkedések végrehajtásában ez idő a szolgálati évbe beszámítottassék s vizsgáikat a járvány megszűnése után azonnal letehessek. A többi orvosnövendékek vizsgálatait egyelőre novemberig halasztották el.

Egész Oroszországban naponta 4-6 ezer ember betegszik meg koleraiban s átlag 2500-3000 hal meg. Ki van derítve, hogy Moszkvában legelőször azok közt tört ki a ragály, kik Szibériába száműzött hozzátartozóikat kísérték el ide.

A Szubszavarban (Perzsia) kitört pestiszerű betegség még mindig szedi áldozatait, s eddig már 50-en meghaltak, pedig Szubszavar csak kis fészek. Az orosz kormány ilyin orvost küldte oda Bakuból e különös betegség tanulmányozására. Mellesleg a kolera is dúl Perzsiában, Tebrizben és környékén naponta 20-an halnak meg a ragályban.

Világos.

— Alkalmi reflexiók. —

Tegnap volt 48 éve . . .

Hiszen ismeretes a szomorú esemény. Lelaktak a fegyvert s a magyar „rabigába görnyedt”.

Azóta sok víz lefolyt a Maroson. Egyik év mult a másik után, egyik évtizedet eltemette a másik.

Megemlékeztünk minden esztendőben a szomorú napról. Olyan sok szomorú napunk van s oly sok szomorúságról kell megemlékeznie a szegény magyar népnek, mint talán sehhol a földön más nemzetnek.

Es nőtt bennünk a hazafiság. Dagasztotta az emlékezés, mely mindig megújul egymást sűrűn követő gyásznapjainkon. Elborul ilyenkor a régi idők élő tanúi, az agg honvédeknek barázdavert ábrázataja, a mint összejönnek s nehéz sóhajok közt elmesélik, visszaidézik, hogy történt ez s amaz a véres napok idején.

Minden évben megemlékezik a hazaisajtó augusztus 13-áról. Még az ellenzéki újságok is. Féltetesnek e napon minden egyéb politikát, fekete-sárga kardbojtot, nem ütik Szapáryt, Szilágyi De-

zsőt, nem vezércikkkezik meg a kerületi börtönt, sem a győri fiska-lis-kongresszus s z u s t, még T a a f f e gróf világot érdeklő metamorfózisát sem, hanem ha cikket nem is, legalább egy szerény hírt közölnek augusztus tizenharmadikáról. Felidézik még egyszer a gyásznapot, melyre iszonyodva gondol vissza minden magyar. Hadd foglalkozzék e nap a k o r m á n y dicséretével a m e g f i z e t t k o r m á n y p á r t i sajtó. Mit annak Világos? Mit annak a haza gyásza, szabadsága vagy rabszolgasága?!

Es most? De nagy is a mi hazafiságunk, mit olyan fennen szeretünk villogtatni! Még csak egy sort sem szentelünk augusztus tizenharmadikának.

Rádásul a történeti nevezetességű Világos községben szintén ily méltóan emlékeznek meg az idén a gyásznapról.

Augusztus 13-ára tüzték ki az — országos vásár kezdetét.

... Hát, nagy is a mi hazafiságunk!

Egy függetlenségi polgár.
(Beküldött.)

Külföld.

A német-orosz kereskedelmi tárgyalások.

A „Nordd. Allg. Ztg.” egy hosszabb cikkének végén, melyben a „Hamburger Nachrichten”-nek a kormány kereskedelmi politikájára vonatkozó megjegyzéseit vizsgálta utasítja, mindenestre k o r a i n a k mondja az aggódást, hogy a kormány az Oroszországgal való kereskedelmi szerződési tárgyalásoknál az érdekelteket nem hallgatja meg és azoknak megjegyzéseit nem veszi figyelembe. Ha Oroszországgal tárgyalásra kerülné a dolog, a kormány kétségkívül épp úgy kikérné az érdekelt német körök tanácsát, a mint ez minden eddigi tárgyalásnál a legkülönbözőbb módokon a legnagyobb mértékben megtörtént.

A Pamir-kérdés.

A Reuter-ügynökség-nek jelentik Simlából: Hir szerint a Pamir vidéken újabb összetűzés volt az oroszok és afghánok közt. A Standard-nak pedig azt jelentik Tien-Csinből, hogy Kina felismerte a Pamir-kérdés komoly jellegét s a gyalogság és lovasság utasítást kaptak, hogy hagyják el Kaszgart és vonuljanak Rangunba.

Szulejmán Gházi meghalt.

Szulejmán Gházi basa, ki a legutóbbi orosz-török háborúban a török hadsereg főparancsnoka volt, meghalt.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 764,0 mm. délután 2 órakor 762,8 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor 1° + 16,1, délután 2 órakor 9° + 25,1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor N. 5. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

A kegyelmes ur nálunk.

— Kánikulai szonáczió. —

A portás nekিপuffadt tekintélyével majd felöltötte a hoteliért.

Csurom víz volt az arcza. Csafatokban ragadt homlokához az izzadt haj, a mint három-négy lépcsőt átugorva lerohant a gazda elé.

— Magas vendég jött, — lihegés s abban a pillanatban összerogyott, mintha kolera kerülgetné.

Felocsolták s mikor talpra állt, adtak neki egy pohár konyakot. Ez ismét szóra hozta.

— Egy miniszter van odafönt.

— Hol? — kérdé kidülledt szemmel a hotelier.

— Az ötösben. Csupa elegancia, jó kerek arc, szesz szakál és kegyelmes mosoly . . .

— Hamar el kell szállásolni az egyesten. Mikor jött? Honnét?

— Éppen most, a pestivel.

— Huzzátok fel a homlokzatra a nemzetiszin zászlót. A folyosókat seperjétek ki és terítsétek el a szőnyegeket. Gyorsan! A sarokba virágot kell tenni és étlapot nyomtatni az arcképpel.

Erre aztán eszébe jutott egy szükséges kérdés.

— Melyik miniszter jött?

— A miniszter L u k á c s, kit a B a r o s s kegyelmes ur helyébe ültettek — adta meg a felvilágosító szót az izgékony portás.

— Az új miniszter! Az új miniszter az éa

szállodában! — tördelé kezeit örömtől duzzadva a hotelier s fölrohant frakkot huzni. Erdemrendjét pedig menten vikszolásba adta a legközelebb eső lohdinernek.

Mint egy rajt eresztő méhkas, olyan mozgalmassá vált egyszerebe a szálloda. Jöttek, mentek, isztogattak benne. Még a falakat is lekefélétk. Kíváncsi emberek állottak meg a kapuban s foglaltak várakozó állást. Szájról-szájra ment a hír: — L u k á c s Béla fönt van. Az új miniszter Aradra érkezett... Kibójtóljuk, hogy megnézzük, milyen...

Ez alatt a hotelier fényes galába csapta magát. Frakk piros rozettával s az elmaradhatlan érdemrend, melynek ragyogása csakugyan becsületére válik az ügyes lohdinernek. Klakk, lakk, fehér nyakkendő és keztyű. Nem engedte volna senkinek át a dicsőséget, hogy először beszéljen az új miniszterrel.

Mikor készen volt, komoly, feszes tartással az egyes elé lépett s kopogtatott az ajtón.

— H e r r e i n ! . . . — hallik belülről a biztatás eme, Aradon már többé nem szokatlan nyelven.

A hoteliernek nem maradt annyi ideje, hogy a válaszon megütődjék, mert az ajtó felpattant. Földig hajolva, szivre tett kézzel csuszott a miniszter elé.

— Kegyelmes uram, engedje meg, hogy a szálló szerény gazdája üdvözölje legelsőbbben is excellenciáját városunk falai közt. Isten hozta kegyelmességét és éltesse az emberi kor...

— E—éljen! — zuggott fel hátulról a kíváncsi kar, mely mindenáron minisztert látni settenkedett fel a hotelier után.

— I c h d a n k e s e h r — hajlongott kegyesen mosolyogva a miniszter, aztán betessékelve a gazdát, ajtót csukott.

A miniszter leülte vendégét s kíváncsian tudakozódott a nem várt, de igen ügyes ováció oka felől.

— Mondja, magánál minden vendéget így szoktak fogadni?

— I . . . igen, — tördelte zavarodottan a szállós, ki kezdte sejdíteni, hogy a miniszterben törököt fogott.

— Nagyon szép szokás. Igazán barátságosak a magyarok.

A hotelier fejét kiverte az izzadság. Végre is nem állhatott ellen s — török, vagy szakad — megérezte vendégét:

— Kihez legyen szerencsém?

A miniszter egész természetesen találta a kérdést. Nagy szakavatottsággal vette ki csavarirónját s írta be az idegenek listájába: „M ü n s t e r L u k á c s, u t a z ó, B é c s“.

A hotelier örvendett a szerencsének, kezét fogtak s kitámolygott.

Odalent a portás kapott egy poffot, a következő atyai intelem kíséretében:

— Csacsi! Máskor jobban ügyelj a névre s ne anzagolj nekem miniszter L u k á c s o t M ü n s t e r L u k á c s helyett . . .

—88.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

Augusztus 14.

Dorúlt.
Szárász.
Meleg.
Változás nem várható.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhozhordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr. vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénznek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“

H I R E K.

Augusztus 14. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Özséb. — Protestáns naptár: Özséb. — Görög-keleti naptár (augusztus 2.): István er. — A nap két 4 óra 56 perczkor, nyugszik 7 óra 18 perczkor.

Augusztus 15. Hétfő. Róm. kath. naptár: Nagyboldogasszony. — Protestáns naptár: Nagyboldogasszony. — Görög-keleti naptár (augusztus 3.): Izs. Tauszt. — A nap két 4 óra 57 perczkor, nyugszik 7 óra 11 perczkor.

Augusztus 16. Kedd. Róm. kath. naptár: Jácint. — Protestáns naptár: Rókus. — Görög-keleti naptár (augusztus 4.): Efezi. — A nap két 4 óra 58 perczkor, nyugszik 7 óra 10 perczkor.

Külcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola. földszint.

Augusztus 13, 14, 15 Lőrincznapi díjlövészet az aradi lövöldében.

Augusztus 13—15. Ügyvédi kongresszus Győrött.

Augusztus 14. Az aradi iparosifjak táncvígalmáa városligetben.

Augusztus 14. Lövész-banket a városligetben, déli 1 órakor.

Augusztus 20. A pankotai róm. kath. lövész-egylet 50 éves jubileumi ünnepélye.

Augusztus 22. Gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálója Aradon.

Augusztus 22. Orvosok és természetvizsgálók ülése Brassóban.

Augusztus 29. Árlejtés a megyénél délelőtt 10 órakor a lovassági laktanya felépítésére.

Augusztus 30. Aradvármegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

— Az „Aradi Nyomdatársaság“ feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (*főut 6. szám, Ottrubay ház*).

— Lapunk legközelebbi száma az ünnepek miatt szerdán, e hó 17-én reggel jelenik meg.

— Személyi hírek. J á n o s s y Demjén dr, a minoriták tartományi rendfőnöke, Szegedről visszaérkezett Aradra. — L a u f f e r tüzérandárnok és C s e r n a tüzérezredes Borosbeszre utaztak. — H e m m e n Ferencz ujaradi főesperes, kedden foglalja el a temesvári papnöveldei igazgatói állást.

— Nagy - Boldog-Asszony napját, vagyis Mária meynybemenetelét ünnepli holnap, hétfőn, a római katolikus világ. E nap fényes isteni tisztelet tartatik délelőtt 10 órakor a minoriták aradi templomában. A misét J á n o s s y Demjén dr, a minoriták ujonnan megválasztott tartományi rendfőnöke mondja.

— Edelsheim-Gyulay Lipót báró, aradmegyei nagybirtokos, nyugalmazott hadtestparancsnok, súlyos betegségéből már annyira felépült, hogy tegnap délután L u k á c s y Lajos aradi ügyvéd, uradalmi jogtanácsosa kíséretében a városligetben és a városban sétakocsizást tett. A bárón a kiállott nagy betegség nyomai már nem látszanak s pár nap mulva üdülés és szórakos céljából tengeri fürdőbe utazik.

— Ö Felsője 62-ik születésnapját s Szent-István király, Magyarország védszentjének magasztos ünnepefé fényesen ülik meg az idén nemcsak Aradon, hanem Aradmegye összes községeiben. Mint levelezőnk jelenti, a legtöbb helyen már is nagyban folynak az ünnepi készülődések, kivált M.-Pécskán, Uj-Szent-Annán, Pankotán, Boros-Jenőn, Csermön stb.

— Az arad-csanádi öntöző csatorna terveinek előkészítési munkálatai már serényen folynak. Az öntözhető területek birtokosai, kik eddig tartózkodtak a vállalattól, most tömegesen jelentkeznek hozzájárulás végett, mert látják, hogy a fölvetett eszme nem marad meddő. A mérnök- és építész-egylet hivatalos közlőnyében már közzététetett a felhívás működő mérnökök felvétele tárgyában. A vállalat irodája, mint lapunkban már jeleztük, e hó 1-én a városi bérház II. emeletén megnyit s ott P a p p Elemér kulturmérnök vezetése alatt nagyban folyik a munka. E héten G y o r o k, V i l á g o s, K o v a s z i n c z és D o m b e g y h á z a környékén folytak a felmérési és helyszínelési munkálatok, míg a jövő hét folyamán K a s z a p e r és K o p p á n c s vidékére kerül a sor. A csatorna által, eddigi tervezetek szerint,

15.000 holdnyi terület fog öntözés alá kerülni.

— Smolka-émlékerem. Az osztrák birodalmi tanács elnöke S m o l k a Ferencz dr 40 éves jubileuma alkalmából vert bronz emlékerem egy példányát az éremverő bizottság a magyar törvényhatóságoknak is megküldötte. Az érem egyik lapján S m o l k a Ferencz dr mellképe, másik lapján pedig ama homokdomb van ábrázolva, a mely Lengyelországnak Litvániával 1569. évben történt egyesítésének emlékére a 300 éves jubileum alkalmából S m o l k a Ferencz dr indítványozta és kezdeményezése folytán Lembergben 1869-ben emeltetett.

— Mangra mozog. M a n g r a Vazul, az ismert dákorómán agitátor, az aradi román papnövelde tanára, megint beszélget magáról. Mint annak idején lapunkban közölve volt, a belügyminiszter nem hagyta jóvá az Aradon suttymban működött „Progressului“ czimű „k ö z m ü v e l ő d é s i“ egylet alapszabályait, minek folytán a kapitányi hivatal átat vetett a „közművelődés“ czégére alatt üzött magyar-ellenes izgatással foglalkozó jeles egylet működésének s bekövetelte az egylet pecsétjét. A kapitányi hivatal ezen határozatával „elnyomott románok“ ügyét szíven viselő agitátor felebbezést adott be a kapitányi hivatal határozatának érvényen kívül helyezése iránt.

Felebbezésének indoklásában elmondja, hogy egy egyletnek mindaddig joga van működni, míg jogérvényesen fel nem oszlatják s csak akkor oszlatható fel, ha azt az államérdek követeli. Majd így folytatja: „Az egyesülés joga, mint politikai jog a szokás által alaptörvénynyé vált és így ennek megszorítását szükségrendelet alakjában c s a k a z ö s s z k o r m á n y foganatosíthatja, mely feloszlatásnak mindenestre szükségessé s az államérdek szempontjából indokoltnak kell lennie, mert politikai felelősség terheli az öszkormányt, mely szankciót nyer a parlament jogában. Az egyesülés szabadsága, a legfőbb polgárjog n e m k o r l á t o l h a t ó a k o r m á n y a l a n t a s k ö z e g e i által, mert az ilyen eljárás kétélű fegyver, mely az egyesülés szabadságának is árt, nemcsak az egyesülni akaró polgárságnak.“ Mi ugy véljük, hogy M a n g r a urnak ez egyszer nincs igaza, mert a „kormány alantas közegeinek“ nemcsak jogában, de köteletségében is áll, hogy megszüntessen minden olyan gyűlést, melyben izgatnak a magyar állameszme ellen. A M a n g r a ur által vezetett egyletben pedig, hogy izgatásnál és hazaárulásnál egyéb is történhetett volna, azt a legfényesebben éppen M a n g r a ur és elvtársainak hazafiatlan maguktartása s fanatikus nemzetiségi nézeteik, — melyeket hiába igyekeznek érvényre juttatni, — czáfolják meg. Nem czélunk a hozandó határozatnak prejudikálni, de hisszük, hogy a felebbezésre az elutasítás sorsa vár; mert a mint támogatni kellene egy olyan egyesületet, mely a közművelődést segíti elő, éppen ugy kell megszüntetni egy olyan egyesületet, mint a „Progressului“, mely valódi czéljának nyilt bevállása nélkül a „közművelődés“ czégére alatt nem éppen a legdicsőbb „honfieriényt“ szokta volt gyakorolni.

— Vasárnapi munkaszünet. Ismételten figyelmeztetjük az aradi kereskedőket és iparosokat, hogy augusztus hó első vasárnapjával megszűnt a vasárnapi munkaszünetes törvényre vonatkozó azon miniszteri rendelkezés, melynek értelmében tudvevőleg az üzletek a nyári két hónap (junius, julus) alatt csak dél előtt 10 óráig tarthatók nyitva. Vasárnaponként tehát újra nyitva lehet déli 12 óráig minden üzlet egész a jövő juniusig.

— Pál Imrét, a nagyváradi kir. posta- és táviratigazgatóság titkárját, ki az aradi vasuti postai rablógyilkosság vizsgálati ügyéből nálunk is ismeretes, hason minőségben áthelyezték Budapestre.

— Korona az első forgalomban. A valuta-rendeítés olyan stádiumba lépett W e k e r l e pénzügyminiszter nagyobb dicsőségére, hogy az új pénz: a korona és a fillér megkezdte u r a l k o d á s á t, egyelőre azonban csak az osztrák-magyar bank fiókjainál. Az új pénz

az új korhoz illően a villany szárnyain köszöntött be Aradra, ahol az öt megillető diszszel és „fény”-nyel fogadtattott az osztrák-magyar bank kincsekkel terhelt Wertheim-kasszáiban, ahol az ásitózó ujdonatú ezresek, százasok és tizesek döngő némasággal fogadták a tisztelre vagyis inkább nagy becsre hivatott jövevényt és a szolgálatkész aranyak is siettek az új uralomnak átalakulni, behajtván büszke nyakaikat annak jármába. A korona ugyan még nem mutatta becses képét, csak táviratban jelezte, hogy „in effigie” megkezdte uralmát s kinyilatkoztatta, hogy egyelőre csak „váltókban” mutogatja magát, míg elkövetkezend az az idő, midőn „saját képével” elárast bennünket, már t. i. amelyikünket — elárast Ugyanis az osztrák-magyar bank aradi fiókja a budapesti központtól távirati értesítést vett, hogy augusztus hó 11-től kezdve koronákról szóló váltókat is leszámíthat s a bankfiók utasított, hogy aranykészletét koronaértékekre számíolja át.

— **Eskületétel.** S z t a n k o v i t s Milos, az aradvárosi tűzoltókar most megválasztott parancsnoka, tegnap tette le a hivatalos esküt a tanács előtt, S a l a c z Gyula polgármester kezeibe.

— **Arad, a harmadosztályú város.** Az államtisztviselők pótléka dolgáról a „Budapesti Hirlap” tegnap jött számában ekként kesereg egy aradi állami tisztviselő:

„Megkaptuk a pótlékokat, illetőleg kapták azok, kiknek fizetése a 700 frtot meghaladja, én, a kinek csak 700 frtja van, valamint többi hasonló rangú, tehát 500, 600 és 700 frt fizetéssel és 150 frt lakáspénzzel bíró társaim, augusztus elsején a pótlék kiutalványozása alkalmával azt tapasztaltuk, hogy nekünk a kiknek a legcsekélyebb fizetése van, a költségvetésbe felvett összegből semmi sem jut, még pedig azért, mert elég szerencsétlenek vagyunk Aradon lakni. A harmadik osztályú városokban, a XI. díjosztályban levő tisztviselők lakbérére 150 frtban lévő megállapítva, miután már eddig is ennyi lakbérünk volt, tehát e mellett maradtunk, míg a magasabb fizetéssel bíró tisztviselők részesültek pótlékokban, még pedig a nagyobb fizetéssel bírók nagyobb összegben. Igaz, hogy ezek a magasabb fizetéssel bírók is, miután Arad harmadosztályú város, csak kevés pótlékokat kaptak szemben más nagy és másodosztályú városokkal. — Így a 800—1000 frttal bírók negyedévenként 6 frt 25 kr, tehát évi 25 frt pótlékban, az 1000—1200 frttal bírók negyedévi 12 frt 50 kr, tehát évi 50 frt pótlékban részesültek, míg a másodosztályú városokban, pl. Nagyváradon, a hasonló fizetéssel bírók évi 95 frt, illetőleg 130 frt pótlékban részesültek, tehát 70 forinttal illetőleg 90 forinttal nagyobb pótlékban mint mi aradiak, vagyis harmadosztályú városbeliek. A fővárosi lakáspénzt véve alapul, annak mi éppen felét kapjuk, míg a másodosztályú városok annak 70 százalékát. Kérdem már most, méltányos eljárás volt-e Aradot, ily nagy lakossággal bíró és ily nagy forgalmú és intelligens várost, mely intelligenciájánál fogva a főváros után méltán az első helyet foglalja el, a harmadosztályú városok közé sorozni, vagyis egy kategóriába helyezni: Lippával, Borosjenővel, Makóval, vagy pláne Glogováczzal, míg más kevésbé nagy várost, mint Veszprémet, avagy Máramarosszigetet a másodosztályba s így Arad elé helyezték, jöllehet itt a megélhetés sokkal nehezebb s a lakbérviszonyok a lehető legrosszabbak. Hiszem erősen, hogy az Arad városán elkövetett sérelem orvosolva s ez által a szegény tisztviselők helyzetén javítva lesz. Hisz nem kívánunk mi különös kegyet, csak adassék meg nekünk az, a mi méltán megillet bennünket.”

— **A legtöbb adót fizetők.** S a l a c z Gyula kir. tanácsos polgármester közhírré teszi, hogy a legtöbb adót fizető aradvárosi törvényhatósági bizottsági tagok 1893. évre érvénynyel bírandó névjegyzékének összeállítására alapul szolgáló adóhivataltal kimutatás f. évi augusztus hó 18-tól 25-ig bezárólag betekintés s a

netáni felszólamlás végett a polgármesteri hivatalba kitétetett.

— **Vágóhídi igazgató.** Mint értesülünk B a r k ó Ferencz állatorvos a szükséges minősítés megszerzése céljából az állatorvosi tanfolyamon van, melynek befejezte után pályázni fog az aradi vágóhídi igazgatói állásra.

— **Egészségügyi intézkedések.** P o s g a y Lajos dr. városi főorvos gondoskodik arról, hogy a közegészség ügyében kiadott utasítások ne maradjanak meg írott malasztanak. Tegnap S a r k a d külvárosban, a személtelakó és égető helyeken tartott vizsgálatot. Megvizsgálta a barakkórházat is, mely betegek befogadására teljesen készen áll, de aligha lesz reá szükség, mert e hóban e g y e t l e n g y a n u s c h o l e r i n e s e t s e m f o r d u l t e l ő, míg a megbetegedés más évek nyári hónapjaiban igen gyakori volt. A piacvizsgálatok is erélylyel fogantatosítottak. Különösen sok dolgot ada dinnye, mely ez idén kiváló jó minőségű s az aradi piacról nagyban szállítják Erdélybe.

— **Difteritisz.** Aradon a gyermekek réme az elmúlt héten már nem kísértett olyan nagyon. Midőssze 7 új betegedési eset fordult elő s az összes létszámból két beteg halt el. A járvány határozottan csökkenőben van.

— **A honvédek zászlót kérnek.** Az aradi honvédparancsnokság átiratot intézett Arad város tanácsához, melyben a város zászlóiból két darabot átengedni kér, hogy nemzeti ünnepeken a honvédlaktanya homlokzatára kitűzhesse. Átiratát a honvédelmi miniszternek e tárgyban kiadott rendeletével nidokolja. A tanács készséggel utasította a kamarási hivatalt, hogy a megkeresésnek tegyen eleget. A honvédlaktanyán ezentul nemzeti ünnepeken trikolór fog lengeni.

— **Szabadságot állatorvos.** R é v é s z Gyula, aradvárosi állatorvos, hosszabb szabadságidőre elutazott. — Távollétében kartársa V a r g a János fogja helyettesíteni.

— **Bokszeget új jegyzője.** Az elmozdítás folytán megüresedett bokszegeti körjegyzői állásra az e hó 9-én lefolyt jegyzőválasztás alkalmával B u n d Aurél jegyzőjelölt, B u n d Henrik aradvárosi főszámvevő fia, lett megválasztva.

— **Lajos napja.** Az aradi első „Kossuth asztaltársaság” K o s s u t h Lajos kilenczvenedik születés- és névnapja tiszteletére f. é. augusztus hó 22-én esti fél 8 órakor saját helyiségében Novotny Lajos „Jó pásztorhoz” címzett borsarnokában, az aradi dalegylet szíves közreműködése mellett, társas gybekötött ünnepélyt rendez, melyre s t. cz. tagtársak, valamint a többi jótékonyágot gyakorló asztaltársaságok ez uton is tisztelettel meghívattak. Egy teríték ára 60 kr. Jegyek-kaphatók H u z ó István rendező-bizottsági elnök, F r á t r i c s e v i t s Márton bizottsági tag és N o v o t n y Lajos „Jó pásztor”-hoz címzett vendéglős uraknál. — A r e n d e z ő b i z o t t s á g.

— **A radnai bucsu holnap, Mária mennybemenetelének napján lesz.** A híres bucsujáró helyre már is nagy csoportokban érkezik az ájtatos közönség a legmesszebb vidékekről. Mint az előjelekből látszik, az idén kiválóan népes lesz a radnai bucsu. Az aradi bucsusok holnap mennek át Radnára.

— **Templomünnep Székudvaron.** S z é k u d v a r községben holnap, hétfőn lesz a templomünnep. Mint előző években, úgy az idén is szokott módon ülik meg a nevezett napot, melyre sokan szoktak átrándulni a szomszédos községekből. Az ünnepi misét F o d o r Imre róm. kath. plebános mondja. Este bucsubál lesz T e l e c s á n vendéglőjében.

— **Szent István ünnepe, mint munkaszünetes nap.** Az érdekelt közönség tájékoztatása végett jónak látjuk a miniszteri rendelet idevonatkozó részét közölni: Végezhető az ipari munka Szent István napján:

1. egész napon át a cukrász- és mézeskalácsos iparnál, — a nyomdaiparnál a halasztást

nem tűrő állami hatósági nyomtatványok, színlapok, műsorok, gyászjelentések előállítására és széthordására; — hírlapok elárúsítása és széthordása; — a szódavíz gyártása, elárúsítása és házhoz hordása; — fürdőintézeteknél; — kenyér, péksütemény, tej és gyümölcs árúsítása és házhoz szállítása; — bucsukon és ájtatoságra szolgáló egyéb gyülekezeten az ugynevezett bucsucikknek, mint pl. imakönyvek, olvasók, viaszgyertyák stb. árúsítása; — kofák tüzele, amennyiben az áruk üdülő és mulatóhelyekre vagy városban, községben kívül sátrak alatt, vagy valamely szokásos módon állványon, asztalon vagy a földön kirakva árúsíttatnak; — élő állatoknak a szállítási eszközökből való kirakása és hazaszállítása;

2. délután 5 óráig: oly községekben, melyek az országhatártól 10 kilométernél távolabb nem esnek, a föntebb nem említett minden egyéb és kereskedelmi elárúsítás;

4. délután 2 óráig: a borbély- és fodrász iparnál az üzleti helyiségben, azontul csak magánlakásokban, színházakban, vagy hasonló előadások alkalmából házhoz hiva;

4. déli 12 óráig: a kisiparnál sürgősen rendelt javítás munkák; a pékiparnál az áru elkészítése és szállítása: a mészáros-, hentes- és kolbászkészítő iparnál az elkészítés, elárúsítás és szállítás; valamint a fűszer-, bor-, tea-, csemege- és lisztkereskedéseknél, nemkülönben a szatócsok üzleténél déli 12 óráig van megengedve az ipari munka.

— **Kossuth-bankett.** A magyarvárosi jótékonycezü asztaltársaság e hó 24-én este a Hoffmann-féle vendéglőben Kossuth Lajos tiszteletére társas vacsorát rendez.

— **Véres bosszu.** A borona-utcai véres bosszu áldozata P a n k o t á n Pasku már jobban van. Ezmélete azonban csak rövid időre tért vissza s így kihallgatása még nem volt fogantatosítható. Az orvosok véleménye szerint most már életben maradása valószínű.

— **Találkozó tíz év után.** Felkérem azon iskola-társaimat, kik a temesvári m. kir. állami főreáliskolán 1882-ben tettünk érettségi vizsgát, hogy az eredeti terminus mellőzésevel folyó évi november hó 12-én d. e. 10 órakor a reáliskolában megjelenni sziveskedjenek, Z o l n a y Béla mérnök Békésen.

— **Zászlószentelési ünnepély.** A lippai intelligencia csaknem egy év óta készül az ottani tűzoltó-egylet 25 éves fennállásának zászlószentelésének ünnepélyére, mely a legfényesebb ünnepélyek egyikének ígérkezik. A legtávolabb lakó tűzoltó-egyletek is szép számmal lesznek az ünnepélyen. A r a d r ó l és a közeli községekből százával rándul át a női férfi közönség a mai ünnepélyre, melynek programja a következő:

Augusztus 14-én, vasárnap (a zászlószentelés napján): Ebresztő a tűzoltó zenekar által reggel 4 órakor. Gyülekezés az összes vegdégek- és tűzoltóknak a főtéren, innen 7 órakor a rendező bizottság vezetése mellett diszbevonulás a község házához, a vendégek zászlói a koszos nőlyek által megkoszorúztatnak. Innen diszfelvonulás, melyben a koszorúhölgyek és a község előjárósága is részt vesz, — a 9 órakor tartandó ünnepélyes egyházi szertartáshoz a templom előtti térre, a hol V a n a y Gusztávné urnó zászlóánya megérkezéig állást foglalnak — a zászlóánya megérkeztek a templomba. A. isteni tisztelet után bevonulás a zászlófelavatási helyre. A zászlófelavatás és a szegek beverése (a szegek beveréséről külön sorrend fog megállapíttatni). A zászlószentelés és szegek beverése után elvonulás diszmenet a zászlóánya és koszos nőlyek előtt, ezután a zászlóánya a koszos nőlyektől környezve dszszázad által lakására kísértetik, tisztelgés a zászlóányánál az egyletek és tisztikara által. Diszbed d. u. 2 órakor a „Magyar király” vendéglőben (egy teríték 2 frt). Jelképes gyakorlat a tűzoltó toronynál (Józseftér) délután 5 órakor. Este fél 9 órakor zártkörű táncvigalom a „József főherceg”-hez címzett vendéglőben, belépti díj: személyjegy 50 kr, családjegy 1 frt. Aug. 15-én, hétfőn: Ebresztő 4 órakor reggel. Isteni tisztelet délelőtt. 9 órakor: Felvonulás a zászlószentelés helyére és az érme kiosztása. Délután 3 órakor kirándulás a savanyu kútra.

— **Szemle.** H e n d l Ödön rézöntő, Kossuth-utca 47. sz. házában udvarán egy új rézöntődét akar építtetni. A helyszínén megtartandó iparhatósági szemle e hó 23-án délután 5 órakor lesz.

— **A püspök kriptája.** Schlauch Lőrincz dr. nagyvárad püspök, mint lapunknak Temesvárról jentik, az ottani belvárosi r. kat. temetőben monumentális sirkápolnát épített, mely a kupoláig már el is készült s ez év őszéig valószínűleg a belső berendezés is be lesz fejezve. A tudós püspök, ki legszebb éveit Temesvárott és a közeli Gyarmathán töltötte mint papnöveldei tanár, plébános és kanonok, ebben a sirkápolnában óhajt egykoron eltemet-tetni. Az építési költség 20.000 frttal van előirányozva s a kápolna építészeti szempontból, valamint a belső berendezés stilszerű díszé által a sikert legfőbb díszét fogja képezni. A kriptába át fogják vinni a püspök édesanyjának tetemét is, ki Gyarmathán évekké elelőtt halt meg, mikor fia ott plébános volt. A sirkápolnát Schlauch püspök valószínűleg személyesen fogja beszentelni.

— **Pikáns történet, de igaz.** Történetkénk hőse egy comme il faut csolnak tulajdonosa, kiben a napokban felébredt a vágó a folyó habjain egy nyári éj varázsát átélvezhetni. De X ur (nevezzük így, ez a legkényelmesebb név) azon elvnek látszik hódolni, hogy „nincs mulatság hölgy nélkül“ és ezért kísérelt elvitt magával egy csinos és fiatal hölgyet, ki szívesen rá állt arra, hogy X. urral együtt hallgassa a folyó mormogását. Az érdekes kirándulás azonban nem folytatható le egész zavartalanul, mert mialatt X. ur és „kisérete“ belemegedtek a platói szerlem fölötti elmélkedésbe, egy erős szélroham hullámverése szakította meg az érdekes vitát. A gonosz szélvész felfordította a könnyű csolnakot, a hölgy önkéntelenül is hideg fürdőt vett, az ur az életmentő szerepét játszotta és ez alkalommal oly közeli ismeretséget kötött a hölgy bájaival, hogy azoknak ellentánni nem tudva, megkérte a leány kezét, mit ez fogvaczogva bár, de ezer örömmel igért oda. Az esküvő nemsokára meglesz.

— **Körállatorvos választás.** A pécskai járásban megüresedett körállatorvosi állás szeptember 12-én fog választás útján betöltetni.

— **Hirtelen halál.** Kövér Antal szentpáli birtokán tegnap reggel egy árokban Hultán János gulyást halva találták. A vizsgálat alkalmával kitént, hogy szívszélhű-dés érte.

— **Ki akar tűzoltó lenni?** Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az aradvárosi tűzoltóság nál üresedésben van 10 tűzoltói állás, miknek betöltésére a polgármester pályázatot hirdet. Betöltendő egy kúrtosi állás, a mely 350 frt évi fizetés, ruha-illetmény és lábbeli-átalánnyal, valamint 9 tűzoltói állás, mik egyenkint 300 frt évi fizetés, ruha-illetmény és lábbeli-átalánnyal vannak jutalmazva. Kérvények augusztus hó 20-ig nyújtandók be S a l a c z Gyula polgármesterhez.

— **Kolera nosztraz.** Zichyfalváról egy kolera nosztraz esetet jelentenek. Plechl Szilárd dr. megyei főorvos a tegnap délutáni vonattal odautazott, hogy megtegye a kellő intézkedéseket.

— **Kutya van a kertben!** Érti azt a fiskális ur, aki nagy nyugtalansággal sétál a kertjében. Szemmellátható, hogy majd szétveti valamit.

Vége odalép a kertészi titulust élvező legényhez és ráford: —

— Hallja!
— Hallom.
— Megvigyázta-e hát, hogy ki jár a kertbe?
— Meg.
— Hát ki?
— Egy fiatal ur.
— Mit csinál?
— Csókolózik a nagyságos asszonnyal.
— Mikor történt ez?
— Még a múlt héten.
— Hát miért nem mondta meg ezt nekem rögtön?
— Mert nem kérdezte a tekintetes ur.

— **Élő virágok a hajban.** Az amerikai leleményesség arra is rájött, hogyan lehet fejdíszül használni élővirágokat, frissen megtartani. Apró, vékony, hajlított nyaku vízzel telt üvegcséket rejtenek a fiatal tánczosné hajába s ezeket helyezik el a nostortium-virágokat, melyek így egész reggelig frissen maradnak. Az új fejdísz bizonyára gyors kedveltségre fog szert tenni.

— **Drága „feleség.“** Vuskán György aradi lakos vadfelesége, — mint már megirtuk, — egy szép verőfényes napon összeszedte a „férj“ 31 frtnyi készpénzét, összes ruháit s

elhajtvá 4 süldő malaczat maga is elvitorlázott. E hírünk kiegészítésül még megjegyezzük, hogy a „drága feleség“ a háztulajdonos lakását is feltörte elutazása előtt, s hogy bentjártának nyoma maradjon, onnan is elvitt egy csomó ruhaneműt. Az erélyes nyomozat folytán egynehány ingóság már megkerült s nemsokára a nagyságot is kézrekerítik Békesen vagy Köröstarosán, ahol a rendőrség értesülése szerint nyaral. Sörgöny már ment utána, a válasz valószínűleg ő maga lesz.

— **Eltűnt fiu.** Csordás Mihály barakonyi lakos János nevű 12 éves fia néhány nap óta nyomtalanul eltűnt. Országszerte körözik.

— **Pályázatok.** A zágrábi pénzügyigazgatóságnál fogalmazói áll. 2 h. a. — A székesfehérvári unitárius gimnáziumnál tanítói áll. 2 h. a. — A kolozsvári erdőigazgatóságnál erdőőr áll. 2 h. a. — A fehértemplomi törvényszéknél aljegyzői áll. 2 h. a. A kis-várdai járásbírósnál aljegyzői áll. 2 h. a. — A temesvári adóhivatalnál adótiszt áll. 3 h. a.

Gyászrovat.

M. Pécskáról a következő gyászjelentést vettük: M. Pécska községi tanszéke mélyen szomorodott szívvel jelenti kartársának K r o p a c s e k R ó z a községi tanítónének, hosszas és kínos szenvedés után, a halotti szentségek ájtatos felvétele mellett, életének 38-ik, — tanítói működésének 18-ik évében f. hó 12-én reggeli 7 órakor bekövetkezett gyászos elhunyását. A megboldogult hűlt tetemei f. hó 13-án délután 6 órakor fognak az örök nyugalom helyére tétetni; az engesztelő szent mise boldogult lelki üdvéért ugyanaz napon reggel 9 órakor fog a r. k. templomban a Mindenhatónak bemutatni. M. Pécska, 1892. augusztus 12-én. Béke lengjen hamvai fellett!

SPORT.

— **Lőrincznapi díjlövészet.** Az aradi polgári lövészegylet lőrincznapi nagy díjlövésze tegnap vette kezdetét s folytatódik ma és holnap. Mára vidéki vendégeket várnak temesvárról, Soborsinból, Déváról és Nagyváradról. A díjlövészetet, a győztesek tiszteletére, h é t f ő n délben a városligeti vendéglőben tartandó fényes banket fogja berekeszteni.

— **Az aradi kerékpárosok egy részének** e hó 7-ére tervezett kirándulása közbejött akadályok miatt elmaradván, az ma, vasárnap tartatik meg. Tegnap délután a nagyvárad kerékpárosok egy része Nagy-Szalontáig az aradiak elébe ment. Vasárnap reggel a nagyvárad kerékpárosok egy része N.-Úrögdig az érkezők elébe vonul. Vasárnap délután az aradi, szalontai kerékpárosok a nagyvárad kerékpáros társaságában a Püspök- és Felix-fürdők megtekintésére rándulnak ki. Indulás d. u. 3 órakor a Széchenyi-téri kioszktól.

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradi kerületi betegsegélyző-egylet** szeptember hó 1-jével megkezdte működését. Az egylet irodahelyiségét az arad-cesanádi egyesült vasutak palotájában Steigervald Alajos jónévű bútorgyáros rendezte be.

— **Az aradi dalegylet** Ravasz Imre elnök vezetése alatt szép lendületnek indult. A működő tagok száma rövid idő alatt 40-re szaporodott. Az egylet legközelebb nagyszabású nyilvános hangversenyt rendez.

Mulatságok.

— Aradon és környékén. —

— **Az aradi iparos ifjak önképző- és betegsegélyző egylete** ma este a városligeti vendéglő nagytermében zártkörű tánczvigalmat rendez, mely az előjelek után itélve, minden tekintetben sikerülnek ígérkeznek. A talp alá valót egyik jónévű aradi cigányzenekar fogja szolgáltatni. A mulatság este 9 órakor kezdődik.

Törvényszék.

— **Az első aradi sajtópör Nagy-Váradon.** A „N-d“ tegnap érkezett számában olvassuk: „A nagyvárad esküdtszék még meg sincs alakítva, már tornyosodik a munkája a láthatá-

ron. Első sajtópöre valószínűleg a r a d i tár-gyu lesz. Aradon közölte ugyanis az egyik ottani lap, azt a hírt, hogy egy B. Sárka nevű, nagyvárad családból való polgárlány esküvője előtt gyermekét meggyilkolta. A hír nem volt való, a lap ezt egy névtelen levél alapján közölte. Most a rokonok az illető ujság ellen sajtópört akarnak indítani.“

— **A Tribuna pöre.** Nagyszébenből jelentik táviratban: Tegnap hallgatta ki a sajtóügyi vizsgálóbíró Baltes András szedőt, a ki a Tribuna szerkesztőjeként van aláírva, a Tribunában márczius 26-án „Cu aceleasi arme“ (ugyan-azon fegyverekkel) cím alatt megjelent cikk miatt. Baltes elvállalta a cikkért a felelősséget. Délután Geodri vizsgálóbíró, Tischler államügyész, Hal ler rendőrbiztos, egy fogalmazó és két rendőr megjelent a Tribuna szerkesztőségében, hogy a cikk kéziratát megkeressék. A kéziratot azonban a legszorgosabb kutatás ellenére sem találták meg.

VEGYESEK.

— **Szlavoniában nem aratnak.** Eszékéről jelentik, hogy a mezei munkások egész Szlavoniában a b a h a g y t á k a z a r a t á s t, s még dupla bérért sem akarják folytatni. A földbirtokosok nagy kárt szenvednek, mert gabonájukat nem tudják betakarítani. Sok helyön most is renden állanak még a búzkalászok, sőt néhol meg se kezdtek az aratást. A hol pedig lekaszáva hever a gabona, ott csaknem mindennap tűz támad. A sztrájkolók lelketlenül gyújtogatnak is. A szlavoniai földesurak elvesztik egész termésüket, mert kívülről sem kaphatnak munkásokat.

— **Szerencsés muzsikusok.** A „szerencséslen flótás“ régi mondás és régi igazság. E mellé most méltán lehet a „szerencsés klarinétos“ címet illeszteni; legalább a mi M a t u s István klarinétos hazánkfiát illeti, neki a klarinét hozta meg szerencséjét. Az itthon való klarinétozással sohasem lett volna talán belőle híres művész; Matus azonban Amerikába vándorolt s ott New-Yorkban évek óta mint a Gilmor-zenekar tagja és koncert-klarinétos aratja a babérokat maga és a magyar név számára. Virtuozitását bámulatosnak mondják. A legnehezebb klasszikai hegedű-darabokkal is könnyen megbirkózik s 5000 dollár van kifizetve annak a számára, a ki őt a klarinéton tulszárnyalja. A másik szerencsés magyar zenész New-Yorkban L á s z l ó Arpad, az országos zeneakadémia egykori növendéke, a ki zongorajátékával hódít. Legnagyobb hódítása azonban kétségen kívül az, hogy egy millio-nyes yankee leánya: Miss Annie Butler beszeretett s el is jegyezték egymást. Azóta a szerencsés magyar zenész talán már férje is a fiatal milliós hölgynek.

— **A tékozló fiu.** Vág-Ujhelyen agyonlőtte magát B o r t s t i e b e r műegyetemi hallgató, egy odavaló orvos huszonkét éves fia. A tehetséges fiatalember könnyelmű adósságokba keveredett s atya többiben fizetett érte nagyobb összegeket. A vakációra hazatért most a szülői házba s az öreg kérdőre vonta újabb adósságai miatt. Ez a számonkérés úgy fölígatta, hogy berohant a szomszéd-szobába és szétlőtte a koponyáját.

— **Megkérés — távirati uton.** Egy berlini lapban olvassuk: Berlinbe ez előtt két hónappal K. berlini születésű, de Lüttichben letelepedett gyáros azzal a föltett szándékkal jött, hogy onnét feleséget visz magával. Társadalmi állása és anyagi viszonyai oly jók hogy minden anya, ki oly „szerencsés“, hogy egy vagy több eladó lánya van, szívesen fogadna vőül, annál is inkább, mert a harminczasévek elején levő férfi tetszetős külsővel bír és igen kellemes modorral. Nem volt tehát csoda, hogy Berlinben tartzkodása alatt mindenütt a legszívesebb fogadtatásban részesült. Egy-két házban már várták is, hogy nyilatkozni fog, de — hasztalan. Elutazott anélkül, hogy szándékát teljesítette volna. Nem egy fiatal hölgy reménykedett, hogy elnyeri a gyáros kezét; bensőbbben azonban aligha vonzódtott hozzá valamelyik, mint N. Kati kisasszony, egy építési vállalkozó leánya, a kinek a gyáros sokszor megfordult. K. tegnapelőtt elutazott s tegnap délelőtt N. urhoz Herbersthalból a következő távirat érkezett: „N. Kati kisasszonynak. Ezennel megkérem a kezét. Jöjjen? Válasz fizetve. K. Ferencz.“ A feleletet öt perc múlva már vitte a — villám.

A czimen és aláírásán kívül az egyetlen szóból állt: „Igen!”

Rövid hírek. Esztergomról írják, hogy ott egy Jurkovits István nevű ember a Dunába ölte magát. Hogy miért, azt nem tudják. — Szegeden száz forint bírságra, esetleg börtönbüntetésre ítélték Dekány Pált, a ki a saját bevallása szerint már tizenöt év óta él döghussal. — Szászánán a hó 6-án három ház leégett. Egy szászai lakos gyanúba vett egy átutazó iparoslegényt, hogy ő a gyújtogató s a legényt agyonütötte. A gyilkost elfogták. — Felső-Szent-Ivánban a Petrikanits Antal hat cizinkostársával együtt okirat- és váltóhamisításért a napokban elfogták. — H.-M.-Vásárhelyen Lázár Imréné, Bereczki Erzsébet, a miatt való bánatában, a napja halála után csak tizenöt hold jutott neki örököl az eddig hasznélvezett harmincz holdból, fölakasztotta magát s meghalt. — Csantavéren Januskó Örszike tizenöt éves hajdon a napokban eltűnt. A hatóság utján keresik. — Szerégszék községhez közel egy pusztán, egy kis leányt és egy asszonyt veszett macska mart meg. Mind a két szerencsétlent felvitték a Pasteur-intézetbe Budapestre. — Debreczenben egy káplár büntetésből való félelmében szolgálati fegyverével föbe lötte magát. — Innsbruckban Palla Péter betűszedő, a tiroli könyvnyomdászok tartományi egyletének főpénztárosa, munkaközben pillanatnyi elmezavarban agyonlötötte magát. A pénztárt rendben találták.

Utolsó posta.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —
— augusztus 13.

Községi bíró és főszolgabíró.

A „Budapesti Hírlap”-ban „A kiskőrösi disznóhizlaló” cím alatt egy hír jelent meg, mely szerint a mostani főszolgabíró erélyesen követelte az ottani disznóhizlaló eltávolítását egészségügyi szempontból, a községi bíró pedig ellene szegült a főszolgabírói intézkedésnek és a főszolgabíró ama rendelkezését, a mely szerint a sertéshizlaló kisajátítandó, abból az okból fellebbezte meg, hogy „csak azért se” az történjék amit a főszolgabíró rendelt. Eme hír czáfolatát az illető bíró beküldte a megnevezett laphoz, amely azonban annak helyt nem adott. Kiskőrös községbirája ennél fogva szerkesztőségünkhöz küldött be egy nyilatkozatot, amely szerint az említett főszolgabírói rendeletet a község érdekében abból az indokból fellebbezte meg, mivel a főszolgabíró a kisajátítást a község terhére rendelte el, holott a sertéshizlaló telep engedélyezése alkalmával a volt szolgabíró által a község meg nem hallgattatott.

Táviratok.

Király ő Felsege Pécssett.

Pécs, augusztus 13. (Saj. tud. táv.) A király szept. 15-én délután érkezik ide. Ünneplés fogadtatás ez alkalommal elmarad. A várost ünneplésesen fellobogózzák. A király szept. 20-ig marad Pécssett.

Halálozás.

Budapest, augusztus 13. (Saj. tud. táv.) Thain Elek, nyugalmazott Budapest fővárosi főkapitány, ma reggel Karinthiában váratlanul meghalt.

Gyilkosság kártyázás következtében.

Budapest, augusztus 13. (Saj. tud. táv.) Való Mihályt, ki a tisztviselőtelepen Jaszenszky testvérpárt meggyilkolta ma délelőtt 10 órától délutánig Bánó József vizsgáló bíró kihallgatta. Beismerte, hogy ő ölte meg a két testvért, még pedig kártyázás közben. Egész éjjel játszottak, hajnal felé az idősebb testvérrel összevesztett játék közben, dühében egy mellette heverő kalapásot kapott fel és úgy ütött

fejbe a boldogtalant, hogy szörnyet halt. Aztán attól félt, hogy a másik Jaszenszky elárulja, ezt is meggyilkolta. A náluk talált néhány forintot magával vitte.

Elfogott gyilkos.

Sopron, augusztus 15. (Saj. tud. táv.) Horvát szolgabíró leányának Kolenir nevű gyilkosát, a ki nemrég a fogházból megszökött, a csendőrök ma elfogták.

Tüzevés.

Berlin, augusztus 13. (Saját tud. táv.) A Schwarczkopf-féle gépgyárban ma nagy tűz ütött ki, mely rövid idő alatt annyira elharapódzott, hogy a közel fekvő épületeket is csakhamar veszély fenyegette. A raktárak mind leégtek. Egy tüzoltó súlyosan megsérült.

Gladstone tisztelgése az angol királynőnél.

London, aug. 13. (Saj. tud. táv.) Biztosra veszik, hogy Gladstone hétfőn megy Osborneba a királynéhoz, kinél kedd reggelig marad vendégkép.

A Salisbury-miniszterium lemondása.

London, augusztus 13. (Saj. tud. táv.) A királynő elfogadta a Salisbury-miniszterium lemondását. Hír szerint ma bizza meg Gladstone-t az új miniszterium alakításával.

Hajléktalan rendőr.

Páris, augusztus 13. (Saj. tud. táv.) Dresch rendőrbiztos minden fáradozása daczára sem bir lakást kapni. Most más név alatt, a városon kívül kénytelen lakást keresni.

Képviselő-lemondás indokollással.

Páris, augusztus 13. (Saj. tud. táv.) Bretenil marquis royalista képviselő-választóihoz köriratot intézett, melyben kijelenti, hogy lemond mandátumáról, mivel a pápa megvonta bizalmát a royalistáktól. Ő meghajol a pápai tanácsok előtt. Új helyzet új embereket követel, meg van azonban győződve, hogy egyedül a monarchia képes a szocialista kérdést megoldani.

Kolera.

Lisszabon, augusztus 13. (Saj. tud. táv.) Megerősítik a hirt, hogy koleraesetek fordultak elő. Kolerinben számosan betegedte meg.

Az angol kormány javaslatai Tanger érdekében.

Tanger, aug. 13. (Saj. tud. táv.) A konzulok értekezlete sikertelenül ért véget. Syanyolország nem hajlandó beleegyezni abba, hogy a hatalmak közösen járjanak el, sőt Franciaország még ebben az értekezletben sem akart részt venni. Mint várják, az angol kormány a hármass szövetséggel egyetértve, javaslatokat fog tenni. Egy közös konferencia tartásának terve azonban dugába dőlt, Franciaország magatartása miatt.

Közzgazdaság.

— Állami lódíjazás Aradon. Az aradmegeyi lótenyésztés emelésére a folyó évre engedélyezett állami lótenyésztési jutalomdíjazás augusztus hó 14-én, vagyis ma délelőtt, Aradon az országos államvásártéren, a régi temetővel szemben fog megtartatni. Mire a lótenyésztő kisebb gazdákat különösen figyelemztetjük, megjegyezvén, hogy a bemuta-

tandó anyakanczák és kanczacsikók legjobb-jai összesen 180 forinttal fognak díjaztatni. A díjakra pályázni kívánó lovak elővezetése a díjosztás helyén délelőtt 8 órakor veszi kezdetét.

— A nemzetközi marhavásár ügyében leiratot intézett a belügyminiszter a főváros közönségéhez, örömeinek adva kifejezést az iránt, hogy e fontos intézmény a fő- és szék-városban létesülni fog. Tudatja, hogy ez ügyben ő, valamint a kereskedelemügyi és pénzügyminiszter is készségesen támogatják a törvényhatóságot s felhívja egyszersmind a főváros közönségét, hogy mielőbb építtesse fel a 4000 darab szarvasmarha befogadására szolgáló újabb istálló. A földművelésügyi miniszter hozzájárult ahhoz, hogy a fővárosban felállítandó nemzetközi állatvásárra az állatokat, ha vasuton vagy hajón érkeztek, 12 órai, ha pedig lábbon érkeztek, csak 24 órai istállózás után bocsássák az állatvásárra. Miután azonban most a marhavásáron csak 1600 darab marha számára van istálló, szintén felszólította a fővárost, hogy legalább 4000 darab marha számára elégséges istállót építtessen.

Szeszüzet.

— Augusztus 13. —
Korlátozott forgalom mellett ezen cikknek az ára a múlt héten nem változott.
Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 53.50, kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, aug. 13. d. n. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 klgamm frt
Buzza	bánsági tiszavidéki	lanyha	8.— 8.65
	pestvidéki	„	7.95— 8.65
	fehértmegyei	„	7.95— 8.65
	bácskai	„	7.95— 8.65
	Észak-magyarországi		
Rozs		lanyha	6.40— 6.60
Árpa	takarmány	lanyha	5.45— 5.80
	égetni való sörfőzdei	„	— — — —
Zab		szilárd	5.50— 5.85
Tengeri	bánsági	lanyha	4.65— 4.70
	másnemi	„	4.60— 4.65
Káposzta-repcze		lanyha	10.60— 10.80
Köles		lanyha	— — — —
	tavasza	szilárd	7.55— 7.57
	junius 1892 őszre	„	8.97— 8.99
Tengeri	máj.-jun. 1892	szilárd	4.78— 4.78
	szept.-okt. 1891	„	4.83— 4.85
Zab	Bpest sz. tavasz	szilárd	5.20— 5.22
	„ „ őszre	„	5.51— 5.52
Káposzta-repcze	aug.-szept. 1891	csend.	11.— 11.05

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. augusztus 13.

Osztrák hitelintézet részvény	316.10
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.97
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.48
Német birodalmi márka	58.55
London	119.60
20 márkás arany	11.70

Idegenek névsora Aradon.

— Augusztus 13. —

Fehér Kereszt szálloda: Csena N. ezredes, Temesvár. Lauffer N. tábornagy, Temesvár. Bika Romulus magánzó, N.-Maros. Mayer N. főhadnagy, Budapest. Kovács Jenő magánzó, M.-Vásárhely. Juhász Mihály magánzó, M.-Vásárhely. Lustig Miksa magánzó, Szarvas.
Vasa szálloda: Lukácsi Lajos birtokos, Kovácsbáza.
Arany Kulcs szálloda: Német Anna szobaleány, Budapest. Kamvecsay Ferencz magánzó és neje, H.-M.-Vásárhely. Czrener Agoston ügynök, Budapest.
Czitronyi szálloda: Benyó József kereskedő, Budapest.
Arany Szarvas szálloda: Bogdán Szabin tanuló, Brád.

KIS LOTTO.

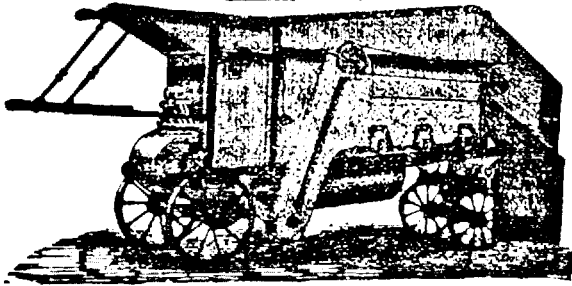
Bécsi:

40, 58, 39, 50, 41.

Temesvári:

87, 42, 41, 55, 70.

Felelős szerkesztő: Vásárhelyi Béla.



Gazdasági gépek

és eszközök,

ugymint egy és kétvasu ekék, vefőgépek, rosták, konkolyozók (trieurek), technikai cikkek, olaj, cement, zsákok

legjobb minőségben,

továbbá Szollás-féle

kazánkőelleni óvszer

„Isolvit“

gőzgépek, mozdonyok és kazánok számára, azonnal és jutányos árak mellett kaphatók

Pollák és Polgárnál

Arad, főtér II. sz. 559 9-10

„THE GRESHAM“

életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók:

BUDAPEST,

Ferencz József-tér 5, 6,
a társaság házában.

Ausztriai fiók:

BÉCS.

Gisellastrasse 1. sz.
a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. június 30-án frank 117,550.797.—
Évi bevétel biztosítások- és kamatból 1891. június 30-án. „ 20.725.2.9.—
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződéseik és visszavásárlások stb. után a társaság fenállása óta (1848) „ 249,311.449.—
A legutóbbi 12 havi üzleti idő alatt a társaságnál „ 61,372.000.—
értékig nyújtottak be ajánlatok, miáltal a társaság fenállása óta benyújtott ajánlatok összértéke „ 1,728,181,555.—
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában a ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok. 542 2-3

Kwizda Ferencz János

os. és kir. osztr.-magyar és román kir. udvari szállító területi gyógyszerész KÖRNEUBURGban Bécs mellett.

Évek óta kipróbált fájdalomcsillapító, háziaszer köszvény, csusz és idegbántalmak ellen:

99-7-10 III.

Kwizda Gichtfluid.

Kéretik a védjegyre ügyelni és határozottan

Kwizda Gichtfluidját

kérni.

Kapható minden gyógyszerertárban.

1/4 üveg 1 frt
1/2 üveg 60 kr

Itt először látható! SCHEER

MUSEUM A.

ARADON A BOCZKÓ-UTCZA VÉGÉN.
Rendkívüli nagy kiállítás

mechanikai történelmi életnagyságu viaszalakokban a leghíresebb mesterektől.

Ujdonság! Éppen most érkezett meg Angolországból.

I. Szakasz.

Ünnepl. menet 8 felsége 25-ik koronázási évfordulója alkalmával. — Az oroszánmenyasszony. Menyasszonyi fátyollal és myrtusszal ékesítve lép a szelidítő szép leánya az oroszán ketreczébe. a melylyel ugyszólván felnövekedett, hogy a játszótárostól bucsut vegyen. Szeliden sörényét simogatva elmondja neki, hogy el kell válniok, követnie kell a nem kedvelt férfit. Értelmes tekintet reá az okos állat, de azon perczen, midőn az idegen férfit megpillantja, megreszked az oroszán ordításától a kalit és elállja a leány útját. Hiába hizeleg, majd fenyegeti ez, sőt midőn a kimenetet kieroszakolni akarja, az oroszán földre nyomja és megöli, hogy azután szomorkodva tekintsen a hullára, mig egy golyó szivét furja át. — Ez tartalma a „Comosa oroszánmenyasszony“ költeményének, melyből Max remek festménye keletkezett.

II. Szakasz.

XIII. Leo pápa az arany trónszéken, áldást osztva. Mechanikai mű Jung műterméből Londonból. — Judit Holofernes fejével, (mechanikai mű.) — Ot amorett, mech. mű Kaulbach után mintázva Zeiler tanártól. — Rudolf trónörökös, szül. Laxenburgban 1858. aug. 21-én, nősült 1881. május 10-én. Stefánia főhercegnővel. II. Leopold belga király leányával, megh. 1889. január 21-én Mayerlingben. Baden közelében. — Egy mechanikai műdarab, az anyai szeretet. — Fgy paduiai éany a szegyen oszlopon a spanyol inquisitióból. — Miss Lola az ezüztgolyó lejtőn balanziróva. — Koch tanár a mellbeteg elleni gyógyszer feltalálója. — Kossuth Lajos a legujabb fülvétel szerint. — Legujabb, itt először látható: a megholdogult német császár 8 felsége III. Frigyesen Brahman tanár eszközölt gégefé kivágásának operációja (tracheotomia.)

III. Szakasz.

Eredeti történelmi kiállítás bel- és külföldi ragadozó állatok, madarak, tengeri állatok, kagylók és bogarak gyűjteményéből.

IV. Szakasz.

Stereoskopia-terem a legujabb látványokkal, operák, operettek, ballettek, párisi színésznők, tájképek és életképekből.

Eredeti nagyságu mechanikus viaszalakokban látható:

I. FERENCZ JÓZSEF 8 felsége, ERZSÉBET magyar királyné 8 felsége, STEFÁNIA özvegy trónörökös, I. VILMOS német császár 8 felsége, BISMARCK herceg, LAJOS bajor király, XIII. LEO pápa, LISZT FERENCZ, egy a csatatéren elesett francia tiszt haldoklása.

RUDOLF TRÓNÖRÖKÖS halálos ágyán, ugyszintén temetése Bécsben.

A muzeum reggel 9 órától este 10 óráig van nyitva.

BELEPTI-DIJ: Nappal 10 kr. — Este fényes kivilágításnál 15 kr.

Mint hogy ezen tanulságos és tudományos kiállítás a legujabbat és megtekintésre méltót nyújt és nagy utazásom alatt bel- és külföldön a legnagyobb meglepedésben részesültem, reményilem, hogy a nagyérdemű közönséget itt is kielégitem.

A tisztelt közönség becses látogatását kérve, vagyok

Scheer Károly,

muzeum-tulajdonos.

020. 2-2

ÉRTESÍTÉS.

F. évi julius 31-én megjelent lapunkban az élelmezési cikkek a temesvári fehértemplomi, karánsebesi, nagy-becskereki, pancsovai, lugosi, Ada-Kalehi, nagy-ki-kindai, arad-vári, kis-szent-miklósi, hódmező-vásárhelyi, b.-csabai, szegedi, nagyváradi, debreczeni és álmosdi állomásokon bérleti uton való szállításának biztosítása iránt közzétett hirdetemnyre ezennel figyelmetlik.

A közelebbi feltételek a csász. és kir. katonai élelmezési raktárnál Temesvárott, az aradi várban és Nagyváradon naponta délelőtti 9 és 10 közt betekintheők.

9320 | kh.

621. 1-3.

Hirdetmény.

Hendl Ödön aradi lakos a Kossuth-utca 47. számú telkén a volt régi érczöntöde helyére egy új érczöntöde felállithatására telepengedély iránt folyamodván, az 1884 évi XVII. t.-cz. 27. §-a értelmében a helyszini tárgyalás f. évi augusztus hó 23-án d. u. 5 órájára kitűzetik, amelyre az érdekeltek a jelen hirdetmény utján azzal hivatnak meg, hogy a telep helyszin és tervrajza a kapitányi hivatal ipartügyi osztályaral f. évi augusztus hó 22-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekintheők s a netáni észrevételek irásban ugyanott, előszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének s ha egyébként köztekintetek gátlólag fel nem merülnének, a telepengedély az idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1892. évi augusztus 10-én.

Sarlot,
főkapitány.

9883—1892.

Felhívás.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál 10 tüzoltói állás töltendő be, és pedig egy kürtösi állás 350 frt évi fizetés, ruha illetmény és lábbeli átalány továbbá 9 tüzoltói állás 300 frt évi fizetés, ruha illetmény és lábbeli javadalmazással.

Felhivatnak ennelfogva azok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt kérvényöket hozzám 1892. évi augusztus hó 20-áig személyesen bemutassák.

Aradon, 1892. augusztus 11-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Törlesztéses kölcsönt földbirtokokra

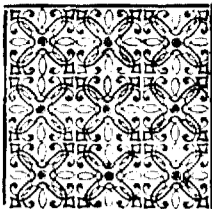
a birtok igaz értékének háromnegyed részeig és nem adóalapon eszközünk 14 nap alatt a hitelesítetlen telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokir vétele után. Semmi előleges költség. Törlesztés 25 évtől 50 évig tetszés szerint. Csakély kamattal a tüke is letörlesztetik. A betáblázott adósságok az igazgatóság által egyenesen kifizettetnek, a többlet készpénzben lesz megküldve a birtokosnak. Minden megyében vannak tekintélyes nagy birtokosok, városok, községek. kiknek egyes terheiket átváltottattuk egy olcsó és magas összegü törlesztéses kölcsönbe. A birtok becslésére most legalkalmasabb az idő, egy magas összegü és előnyös törlesztéses kölcsön biztos elérésére legkedvezőbb az alkalom, melyet elmulasztani pótolhatlan kár lenne. További felvilágosításokat készséggel és díjmentesen nyujt az okmányok beérkezése és a konkrét eset megemlítése után a budapesti hatóságilag engedélyezett

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet

Budapest, vaczi-körut 39.

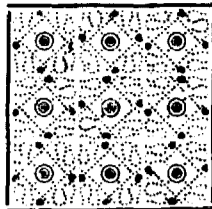
(Kéretik a saját érdekében a czégre ügyelni.)

588 3-3



POSSZERT JÁNOS

**czementáru-gyára,
cement és építési anyagok raktára**
Aradon, Karolina-utca 5. sz. Lakás Ferdinand-utca 6. sz.



Vállalkozik:

**Betonirozások,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Cementlapok és
Mozaik lapokkali
kövezések
elkészítésére stb.**

589 3—*

Raktárt tart:

**Keramit lapok,
Kelheimi lapok,
Mettlachi lapok,
Terracotta-árak,
Kőfedélpép,
Tűzálló-téglák,
Kémény-rakvá-
nyokból stb.**

Elvállal mindennemű aszfalt-munkálatokat.

Gyári raktára
a beocsini port-
landi cement és
vizhatlan
mészgyárnak.



Gyári raktára
a beocsini port-
landi cement és
vizhatlan
mészgyárnak.

Legujabb kendő-blousok Rosenblüh H. és Társánál

ARAD, Szabadságtér.

Kaphatók:

batistból 2 frt 50 kr.,
francia batist vagy zephyrből 2 frt 80 kr.,
de laine vagy himzett vaileból 3 frt 50 kr—4 frt.
selyemből 4.50, 5, 6 frt.

Nálunk vásárolt kelmékből ruhák teljes elkészítését min-
denkor a legujabb modellek után készítve elvállaljuk.

**1 csinos utcai-ruha varratása 6 frttól,
1 pongyola (Schlafrock) varratása 2.50 krtól kezdve.**

806 3—*



Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegtani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Sziv-sen ajánlkozik minden bärből és bärki
áftai hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzé-
sére, s készletben tart következő megbizható hu-
táru szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermeknek
könnyen beul-
ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és
természetvizsgálók pályadíjjal koszoruztak. Mint az öt
világországban el van terjedve Egy darab 8 kr.

Misera-cseppek dr. Heger javított receptje
szert, legmegbizhatóbb szor
hideglelés ellen felnöttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos határu és ártalmatlan szer-
kül összeállított hajfestőszer — Egy
üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azonnal
megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó
szepők, pattanások és
májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szor, mely bő-
rszert hatásában minden más szert felülmul. Egy kis
tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin lábizzadás és feltörés ellen biztosan
hasznáható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula
világírú piuczejöböl. Ára 1 üveg-
nek 3 és frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centli. üveg 1 frt 50
krajczár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centli-
teres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin- és vasoxydtartalommal.
Egy 30 centli. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres
üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Fűt és szag nélkül, vörö-
sfehér és sárga színben. Egy 4 l
2 frt.

Magnesium fáklyák 150 normal gyertya-
fénynyul. Hat percig
égő 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr.
24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1
adag 1/2 literre 10 kr.

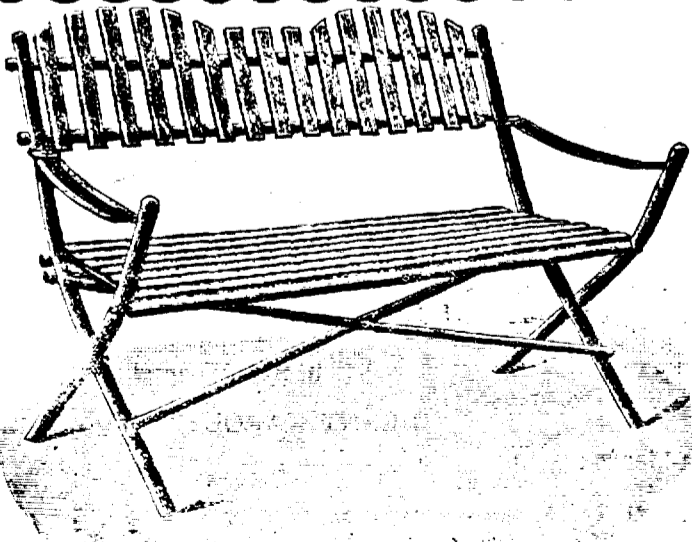
Dr. Kepes fagybalzsama A megfagyott kezot vagy
lábát 3—4 nap alatt bizto-
san meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Minderfé-
ből eredt rheumás és csuzon fájdalnak ellenigonyhi-
és korcsott szor. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle kö-
högést biztosan gyó-
gyit. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszer-ek — a pakolási eszköz költsége-
k hozzáadásával — bärhova posta útján is e kültötnök
Uz ancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgá-
latra gbiásunk elfogadottnak és telkismert-sen telje-
sitettnök.

502—6*



Kertiszékek, padok

és egyéb

finomabb butor,

**tölgy- és bükkfa-parquetták,
sétabotok.**

806 14—*

a borosjenői faiparszövetkezet gyárából.

Megtekinthetők és részletekben is megvehetők az aradi és csanádi
egyesült vasutaknak Andrassy-tér 20 sz. (Arena-épület) alatti minta-
raktárában. — Nagyobb megrendelések jelentékenyen leszállított áron
ugyanott, vagy közvetlenül a borosjenői gyárban eszközölhetők.

BOROSJENŐI FAIPARSZÖVETKEZET.

**Legjobb minőségű dohányszinór,
gabonaszákok, vízmentes ponyvák,
gép-olaj, háztető-lemez**
a legolcsóbb áron kapkató

Reich B. Károlynál Arad, Szabadságtér 1. szám.

Ugyanottan kapható 16 waggon jó minőségű
száritott marhatrágya.

Valódi és kitűnő minőségű

Ménesi vörös bor

melynek jótékony hatása járványok alkalmával megbecsülhetlen, valamint kitűnő

tábla és bor-eczet

télire való uborka beszávitáshoz kapható

DOMÁNY JÓZSEF

cs. és kir. udvari szállító, bornagykereskedőnél

Arad, Szabadságtér 16. és Hajó-utca 6. sz.

Cognac-quint-kivonat.



Kitűnő, egészséges és
tartalmas cognac pillanat
alatti készítéséről, mely
a valódi francia cognac-
tól semmiben sem kü-
lönbözik, ajánlom e jö-
nek bizonyult különle-
gességét.

Ára 1 kilónak (elég 1-0
liter cognac készítésére
16 frt 0. é. Készítési uta-
ítás ingyen mellékelte-
tik. Legjobb sikerért és
egészséges gyártmányért
kezeskedem.

Spiritusz megtakarítás

érhető el felülmúlhatlan pálinka-erősítő-kivonatom
által; ez az italoknak kellemes, erőteljes ízét ad
és csakis nálam kapható. Ára különként 8 frt 50
kr. (600 1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még vala-
mennyi essenciámat, rum, szilvapálinka, törköly,
fűkeserű, valamint a létező likörök, szesz, italok,
eczet és boreczet készítésére felülmúlhatlan minő-
ségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Arjegyzékek ingyen.
Egészséges gyártmányokért kezeskedem
vállalok.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

essenzia-különlegességek gyára Prágában.
(Tisztos képviselők kerestetnek.)

539 12-50

Elővigyázat a **ZACHERLIN** bevásárlásánál:



A valódi Zacherlint árulják
Aradon:

BAUMANN BENEDEK,
BELGRADER K. és Társa.
DENGEL LAJOS,
DEMMA JÓZSEF,
KAMENGYI R.,
KACSER SAMU,
SCHERFENEDER M.,
SCHIFFER és BECK,
ifj. WEISZ MOR,
MARX és FEJER,
ELES ARMIN,
TONES F. és TARSA,
TONES F. és EDE
AMTMANN LAJOS,
ERNYEY GY. és PRINNER
GUTTMANN SAMU,
NAGY FARKAS,
OBETKO KALMÁN,
WECHSLER JÓZSEF,
STEINITZER N.,
HUBERT BERNAT,
DRATSAY LAJOS,
DUZSEK FERENCZ,
BRUNNHUBER JÓZSEF,
BRUNNER C. és FIA,
ILLICS ARZEN,
KAMENSKI K.,
KISS ISTVAN gyógyszer.,
MEER MOR,
POLLÁK JÓZSEF,
PREISACH VILMOS,
WEISZ DAVID,
KOTORATS MLADEN,
NEULANDER ZSIGMOND,
SCHWARZ M.,
SIMON KÁROLY,
SCHUBERT & GOLDSTEIN
WEBER M.,

Vevő Én nem fogadok el nyitva árult rovarport, mivel én Zacherlint kívántam! . . . Ezen különlegessé-
get méltán dicsérik a legjobb szernek mindennemű rovarok ellen, amiért is egyedül csak ilyen veszek: **lepecsételt**
palaczkban „Zacherl” névvel ellátva. Ára: 15 kr. —, 30 kr. —, 50 kr. — 1 frt.

Uj-Aradon:

ORTH A. M.
LISZKOVETZ ANTAL.
TÖMER MATYAS,

Almásán:

MESNER B.

M.-Pécskán:

FLEISCHMANN HERMAN,
VOJTEK KALMAN gyógyszer.
KÖNIGSTHAL JAKAB,

Battonyán:

SEEMANN R.,

FISCHER IZSAK,
GELLER FERENCZ.

Radna-Lippán:

SCHWARZ FERENCZ,
TONES F. és E.,
RÁCZ JAKAB.
SCHÄFFER ANTAL.

Uj-Szt.-Annán:

HENNY KÁROLY.

Vingán:

KLEEMANN N. 242-10-12

TISZA LAJOS.